

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев2 368/2015
18.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића, Лидије Ђукић, Бисерке Живановић и Снежане Андрејевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца З.Д. из З., кога заступа пуномоћник Г.С., адвокат из Ч., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа З., коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2186/14 од 03.11.2014. године, у седници већа од 18.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2186/14 од 03.11.2014. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2186/14 од 03.11.2014. године у делу којим је преиначена првостепена пресуда Основног суда у Зрењанину П1 356/13 од 21.05.2014. године и одбијен тужбени захтев тужиоца за увећану зараду за ноћни рад са доприносима и за трошкове поступка, па се жалба тужене одбија, а првостепена пресуда **ПОТВРЂУЈЕ** у делу којим је тужиоцу досуђена накнада за ноћни рад у периоду од септембра 2011. године до децембра 2011. године са каматом ставом 1. изреке, доприноси за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање на досуђене износе по том основу ставом 2. изреке и трошкови поступка ставом 3. изреке.

У преосталом делу ревизија тужиоца се **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 356/13 од 21.05.2014. године, у ставу 1. изреке, тужбени захтев тужиоца се делимично усваја и обавезује тужена да тужиоцу исплати на име накнаде за ноћни рад за период од септембра до децембра 2011. године износе са каматом како је то наведено у том ставу изреке

првостепене пресуде, затим на име мање исплаћене накнаде зараде по основу коришћење плаћеног одсуства за октобар и децембар 2010. године и јануар 2011. године износе наведене у том ставу са каматом, као и на име разлике у заради коју је тужилац примао и коју је требало да прими за време коришћења боловања за јун 2011. године, јул 2011. године и август 2011. године у износима и са каматом како је то наведено, а све у року од осам дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења. У ставу 2. изреке, обавезана је тужена да Фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених за тужиоца уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања запослених као доприносе по основу здравственог осигурања надлежном Фонду здравственог осигурања и то у износу који обрачунају надлежне службе туженог у време обрачуна а на напред досуђене износе у року од осам дана по правноснажности пресуде. У ставу 3. изреке, обавезује се тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 39.872,36 динара са законском затезном каматом од 21.05.2014. године до исплате у року од осам дана. У ставу 4. изреке, одбија се део тужбеног захтева као неоснован, а којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име дела неисплаћене зараде и то на име разлике између накнаде зараде коју је тужилац примио и коју је требало да прими за време коришћења годишњег одмора за август 2010. године и септембар 2010. године износе са каматом како је то наведено, као и на име накнаде за прековремени рад за новембар 2011. године у износу од 2.999,15 динара са законском затезном каматом од 26.12.2011. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2186/14 од 03.11.2014. године, жалбе тужиоца и тужене се делимично усвајају, а првостепена пресуда у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца ради исплате дела неисплаћене накнаде плате за време коришћења годишњег одмора у делу којим је усвојен тужбени захтев за исплату увећане плате за ноћни рад и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање за тужиоца на истој и у делу којим је усвојен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка преиначују тако што се обавезује тужена да тужиоцу исплати на име дела неисплаћене накнаде плате за време коришћења годишњег одмора за август 2010. године износ од 255,72 динара са законском затезном каматом од 26.09.2009. године до исплате и за септембар месец 2010. године износ од 1.797,72 динара са законском затезном каматом од 26.10.2010. године до исплате, а одбија тужбени захтев за исплату тражених износа на име увећане плате за ноћни рад за период од септембра 2011. године до децембра 2011. године са траженом законском затезном каматом, затим тужбени захтев за уплату за тужиоца на тражене износе увећане плате за ноћни рад за наведени период надлежним фондовима доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка и одређује да свака странка сноси своје трошкове. У преосталом делу жалбе тужиоца и тужене се одбијају и првостепена пресуда потврђује. Одлучено је и да свака странка сноси трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде у делу којим је тужбени захтев одбијен тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да Врховни касациони суд о изјављеној ревизији одлучи као о изузетно дозвољено, а на основу члана 404. ЗПП.

Одредбом члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/2011 и 55/2014) је предвиђено да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе као и ако је потребно ново тумачење права. О дозвољености и основаности те ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Ценећи дозвољеност и основаност ревизије на основу чл. 404. и 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови законски услови да се о изјављеној ревизији тужиоца одлучује као о изузетно дозвољеној као и да је тужиочева ревизија делимично основана. При томе, овај суд налази да у поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

При доношењу одлуке другостепени суд није у једном делу правилно применио одредбе чл. 146. и 147. Закона о полицији ("Службени гласник РС" 101/05) што је довело до одступања од устаљене судске праксе у том делу, а што је основ за посебну ревизију.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на радном месту полицајац. Решењем начелника Полицијске управе у З. од 18.04.2010. године тужилац је распоређен на радно место полицајац, Полицијска испостава, Одељење полиције, Полицијска управа у З. и унапређен је у звање млађи полицајац прве класе. Решењем тужене од 18.04.2010. године одређено је да се тужиоцу врши обрачун плате на основу Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 26.06.2006. године и Правилника о изменама и допунама Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 16.05.2007. године по следећим коефицијентима: по члану 3 – 9,96, по члану 4 – 6,51 и по члану 7 – 1,30 тако да му је укупан коефицијент 17,78. У периоду од 01.09.2011. до 31.12.2011. године тужилац је остварио 216 часова ноћног рада, а по том основу би зарада требало да му се увећа 9.743,77 динара. Тужена није увећавала тужиоцу накнаду плате за време коришћења плаћеног одсуства, боловања и коришћења годишњег одмора за стимулативну накнаду у висини од 10% у односу на плату, а у поступку су утврђени износи неисплаћених стимулација за годишњи одмор и за време коришћења боловања да тужиоцу припада накнада зараде за време коришћења годишњег одмора као и уплата доприноса за обавезно социјално осигурање, те је у том делу првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев усвојен, али је тужбени захтев тужиоца одбијен, уз преиначење првостепене пресуде у том делу, за увећану зараду по основу ноћног рада, те за уплату доприноса на те износе. Такође је првостепена пресуда преиначена у односу на трошкове спора и одлучено да свака странка сноси своје трошкове док су у преосталом усвајајућем и одбијајућем делу, жалбе странака одбијене и првостепена пресуда преиначена.

Закон о полицији, Правилник који је на основу њега донет и решења о утврђивању зараде запосленима у Министарству унутрашњих послова па и тужиоцу, створили су могућност да се по основу посебних услова рада, опасности по живот и здравље, одговорности, тежине и природе посла, рада на дане

државних празника, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурства и других видова нередовности у раду утврде коефицијенте за обрачун плате који су 30 до 50% номинално већи од коефицијента за друге друге државне службенике. Међу странкама је спорно да ли је тужиоцу у конкретном случају по основу ноћног рада дошло до увећања зараде у смислу напред наведених прописа. Првостепени суд налази да до тог увећања није дошло без обзира што постоји увећање тужиочевог коефицијента за зараду у односу на упоредног радника П.М. од 38,47% због тога што у решењу није изричито наведено да је то увећање по основу нередовности у раду, односно ноћног рада. Међутим, другостепени суд управо имајући у виду поменуту разлику у коефицијентима налази да је тужиоцу по том основу признато увећање зараде што му тужбени захтев чини неоснованим.

Другостепени суд у конкретном случају није водио рачуна о томе да код одабира упоредног радника треба да се упоређују исти или приближно исти послови што у овом случају довођењем у однос тужиоца као полицајца са пословима упоредног радника који је на административно-техничким и дактилографским пословима није присутно. То значи да на наведени начин, то јест довођењем у однос зарада поменутих лица тужена, а на којој је терет доказивања да су спорне нередовности плаћене по члану 121. у вези члана 2. став 2. Закона о раду није, доказала да су утврђени износи исплаћени, а како тужилац на тај износ има право то произилази да му је у том делу тужбени захтев основан, односно да је првостепени суд правилно усвојио тужбени захтев. Што се тиче накнаде за прековремени рад, како је у поступку утврђено да тужилац у спорном периоду није имао прековременог рада, то му је захтев правилно одбијен. С обзиром да је тужилац успео у спору на наведени начин, то му и припадају трошкови који су утврђени у првостепеној пресуди.

Имајући у виду све напред наведено овај суд је преиначио другостепену пресуду у односу на ноћни рад са доприносима и исти тужиоцу признао, односно у том делу потврдио првостепену пресуду којом му је призната накнада по том основу као и у односу на трошкове спора, док је ревизија у преосталом делу – који се односи на накнаду за прековремени рад одбијена све на основу чл. 416. став 1. и 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**